

Dosarul nr.1rh-1/2022
1-22020202-01-1rh-11022022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte - Toma Nadejda
Judecători - Plămădeală Ghenadie, Țurcan Anatolie,
Cobzac Elena, Boico Victor

Cu participarea:
Procurorului - Guțan Pavel
Avocatului - Bodrug Alexandru
Revizuentului - Dubalari Andrei

Examinând în ședință publică, cererea de revizuire declarată de către avocatul *Bodrug Alexandru* cu revizuentul *Dubalari Andrei*, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Buiucani din 27 martie 2014, a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2014 a deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 mai 2015, deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 31 martie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 05 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Dubalari Andrei xxxxxx, născut la xxxxx, domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a revizuirii: 11.02.2022 - 05.05.2022.

Procurorul – *Guțan Pavel*, care a pledat pentru admiterea parțială a cererii de revizuire, cu dispunerea rejudecării cauzei la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată;

Avocatul *Bodrug Alexandru*, care a solicitat admiterea cererii de revizuire în sensul declarat;

Revizuentul *Dubalari Andrei*, care a solicitat admiterea cererii.

Asupra cererii de revizuire, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 27 martie 2014, a fost încetat procesul penal în privința lui *Dubalari Andrei*, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art.42 alin.(3), 45, 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală - încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței.

1.2. Prin aceeași sentință, a fost încetat procesul și în privința lui Poltorac Eugeniu, Denisov Igori, Linsic Vladimir pentru aceleași motive, iar Nasaev Ruslan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 42 alin. (3), 190 alin.(5) Cod penal, în privința cărora sunt hotărâri irevocabile.

A fost admisă acțiunea civilă înaintă de partea vătămată *Ciobotărică Victor*, dispunându-se încasarea în mod solidar din contul lui *Dubalari Andrei* și *Nasaev Ruslan Hasan* în folosul lui *Ciobotărică Victor* prejudiciul material în sumă de 253 350 (două sute cincizeci și trei mii trei sute cincizeci) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că:

Dubalari Andrei a fost învinuit pentru faptul că, acționând cu intenție directă, având calitatea de autor, prin participație complexă cu *Nasaev Ruslan* și *Pașa Ion* în calitate de organizatori și *Manolii Adrian* în calitate de autor, la 27.04.2011, în jurul orei 21:45, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, aflându-se pe str. xxxxx, mun. Chișinău, prin înșelăciune, sub pretextul încheierii unui contract de locațiune cu *Ciobotărică Victor* a automobilului de model „xxxxx” cu numărul de înmatriculare xxxxx, anul fabricării 2010, a achitat suma de 100 dolari SUA și 1000 lei pentru locațiune automobilului, primindu-l în folosință, după care nu a respectat obligațiile asumate în contractul de locațiune a mijlocului de transport nr. 23 din 27.04.2011 încheiat cu *Ciobotărică Victor*, ilegal însușind automobilul de model „xxxxx” cu numărul de înmatriculare xxxxx, la preț de 15 000 euro, care conform cursului oficial al BNM constituie echivalentul a 253 350 lei. Astfel, cauzând părții vătămate *Ciobotărică Victor* daună materială în proporții deosebit de mari. (f.d.106, vol. V).

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procuror, care a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de încetarea procesului penal în privința lui *Dubalari Andrei*, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care: *Dubalari Andrei* să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.42 alin.(2), 45, 190 alin.(5) Cod penal, la 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a exercita activități de administrare a bunurilor altor persoane pe un termen de 5 ani.

În susținerea apelului a invocat că, concluzia instanței de fond este greșită, deoarece inculpatul a fost pus legal sub învinuire, existând probe suficiente și concludente în acest sens, ordonanța de punere sub învinuire cuprinzând toate elementele obligatorii prevăzute la art.281 alin. (2) Cod de procedură penală. Atât în cadrul audierii în calitate de învinuit, cât și în timpul audierii în calitate de inculpat, chiar și la faza începerii cercetării judecătoreștii, după darea citirii a Actului de învinuire, *Dubalari Andrei* a declarat, că a făcut cunoștință cu învinuirea formulată, care îi este clară.

Procurorul a constatat, că nu există de facto sau de jure încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, la caz nefiind aplicabile prevederile art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, cu privire la nulitatea rechizitoriului.

Astfel, nici unul din argumentele instanței de judecată invocate la încetarea procesului penal în privința inculpatului *Dubalari Andrei*, nu corespund realității, fiind neîntemeiate, iar în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătoreștii a fost dovedită pe deplin vinovăția acestuia de săvârșirea infracțiunii incriminate, pentru care fapt urmează a fi recunoscut culpabil și tras la răspundere penală.

3.2. Avocatul *Mancevschi Oleg* a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privință lui *Dubalari Andrei*, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În susținerea apelului, avocatul și-a exprimat dezacordul cu considerentele primei instanțe, precum că probele puse la baza sentinței de condamnare nu dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, deoarece în cauză nu au fost întrunite elementele infracțiunii și acuzarea a încălcat principiul interzicerii discriminării.

3.3. Avocatul *Popa Paulian* a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Dubalari Andrei, deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, iar acțiunea civilă să fie lăsată fără soluționare.

În susținerea apelului a invocat că, procurorul nu a prezentat în probe în susținerea învinuirii înaintate lui Dubalari Andrei, în rechizitoriu fiind indicate doar probele în privința lui Nasaev Ruslan. Neglijând această circumstanță, instanța de judecată a constatat în partea motivantă a sentinței, că Dubalari Andrei este vinovat de comiterea infracțiunii de care a fost învinuit.

Astfel, sentința pronunțată în privința lui Dubalari Andrei nefiind motivată de către instanța de judecată, ca ulterior în dispozitivul sentinței instanța de judecată să dispună, că acțiunea civilă a părții vătămate Ciubotărică Victor se admite, Dubalari Andrei fiind obligat să achite solidar cu Nasaev Ruslan prejudiciul material cauzat prin infracțiune, în final procesul penal în privința lui Dubalari Andrei fiind încetat din motivul gravelor încălcări procesuale depistate.

Cu toate că instanța de judecată a încetat procesul penal din motive care se reduc la lipsa probelor care-l învinuiesc pe Dubalari Andrei, totuși în partea motivată a sentinței instanța de judecată s-a contrazis, afirmând că Dubalari Andrei a comis infracțiunea împreună cu Nasaev Ruslan, astfel admiterea acțiunii în partea încasării prejudiciului material cauzat în mod solidar de la Dubalari Andrei și Nasaev Ruslan fiind ilegală.

De către instanța de judecată a fost neglijată prezumția de nevinovăție stipulată la art.8 Cod de procedură penală.

Din acest motiv apărarea a considerat că, în cazul în care lipsesc probele despre vinovăția lui Dubalari Andrei în comiterea infracțiunii de care a fost învinuit, instanța urma să constate că fapta acestuia nu întrunește elementele componente de infracțiuni.

În opinia apelantului, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că învinuirea înaintată lui Dubalari Andrei, precum că, acesta a avut scopul comiterii infracțiunii prin participare complexă, că prin abuz de încredere și înșelăciune a însușit bunurile (automobilul) unei alte persoane este bazată pe presupuneri.

Fapta lui Dubalari Andrei nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece nu se circumscrie infracțiunii de escrocherie, lipsește intenția criminală, și anume, în însușirea bunurilor altei persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2014, apelurile declarate de către avocați au fost respinse ca nefondate.

A fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința în partea încetării procesului penal în privința lui Dubalari Andrei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre prin care:

Dubalari Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.42 alin. (2), 45, 190 alin.(5) Cod penal la **10** (zece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități de administrare a bunurilor persoanei pe termen de **5** (cinci) ani.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției emise, instanța de apel a constatat netemeinicia sentinței, și pe baza probelor examinate de prima instanță, precum și probelor administrate și cercetate suplimentar în ședința de judecată în apel, instanța de apel a constatat în fapt că:

Dubalari Andrei, acționând cu intenție directă, având calitatea de autor, prin participație complexă cu Nasaev Ruslan și o persoană privitor la care este disjunsă cauza penală, în calitate de organizatori, precum și o persoană privitor la care este disjunsă cauza penală, în calitate de autor, la 27.04.2011, în jurul orei 21.45, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, aflându-se pe str. xxxxx, mun. Chișinău, prin înșelăciune, sub pretextul încheierii unui contract de locațiune cu Ciobotărică Victor a automobilului de model „xxxxx” cu numărul de înmatriculare xxxxx, anul fabricării 2010, a achitat suma de 100 dolari SUA și 1000 lei pentru locațiune automobilului, primindu-l în folosință, după care nu a respectat obligațiile asumate în contractul de locațiune a mijlocului de transport nr. 23 din 27.04.2011 încheiat cu Ciobotărică Victor, ilegal însușind automobilul de model „xxxxx” cu numărul de înmatriculare xxxxx, la preț de 15 000 euro, care conform cursului oficial al BNM constituie echivalentul a 253 350 lei, cauzând în asemenea mod, părții vătămate Ciobotărică Victor daună materială în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate concluziile primei instanțe, privind încetarea procesului din motivul, că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penal și a statuat că motivarea soluției în această parte este bazată pe interpretarea eronată a legii procesual - penale, astfel încât sentința este ilegală și neîntemeiată în partea respectivă, deoarece ordonanțele de învinuire sunt întocmite în conformitate cu prevederile art. 281 Cod de procedură penală, fiind înaintată acuzarea învinuiților în conformitate cu prevederile art. 282 Cod de procedură penală.

Rechizitoriul este întocmit în conformitate cu prevederile art. 296 Cod de procedură penală, fiind în conformitate cu prevederile art. 296/2 Cod de procedură penală și trimis în judecată în conformitate cu prevederile art. 297 Cod de procedură penală.

Rechizitoriul și ordonanța de învinuire cuprinde informații despre fapta reținută în sarcina inculpaților de către organul de urmărire penală, analiza probelor care confirmă fapta și vinovăția inculpaților, formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, precum și alte elemente definitorii acestor acte procedurale.

Totodată, de către instanța de apel s-a remarcat faptul că în procesele verbale privind prezentarea materialelor de urmărire penală nu există obiecții la rechizitoriu și la ordonanța de învinuire.

Astfel, instanța de apel a conchis că, urmărirea penală s-a desfășurat în condițiile legii și nu s-a constatat încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale, în special - rechizitoriul și ordonanța de învinuire ce-i vizează pe inculpații Poltorac Eugeniu, Denisov Igori, Lisnic Vladimir și Dubalari Andrei.

De asemenea, instanța de apel a menționat că motivele invocate cu privire la achitarea inculpatului nu sunt argumentate, deoarece nu sunt susținute prin probatoriul administrat în cauză și sunt înlăturate prin considerentele relevate în prezenta decizie.

Instanța de apel a constatat că acțiunea civilă a fost soluționată conform prevederilor art.387 Cod de procedură penală, prima instanță corect apreciind că sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea vătămată, astfel fiind motivată soluția privind admiterea acțiunii civile și încasarea de la inculpați în mod solidar a cuantumului despăgubirilor cuvenite.

6. Împotriva hotărârilor menționate a declarat recurs ordinar avocatul *Bodrug Alexandru* în numele lui Dubalari Andrei, prin care a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Dubalari Andrei, pe motiv că instanța de apel nu a analizat declarațiile lui Pașa Ion și nu a luat în considerație declarațiile lui Manole A., care a menționat că Dubalari era în stare de ebrietate și la rugămintea sa a închiriat automobilul pe numele acestuia, iar banii au fost transmiși tot de către dânsul și tot el a fost cel care s-a urcat la volanul automobilului, deoarece Dubalari Andrei era în stare de ebrietate.

De asemenea, instanța de apel, nu s-a expus asupra motivelor indicate în apelul avocatului Popa Paulian în numele lui Dubalari Andrei prin care s-a solicitat achitarea acestuia și nu au fost verificate toate circumstanțele cauzei penale, mai mult ca atât, la baza deciziei de condamnare au fost puse probe care nu au fost administrate în instanța de apel.

Referitor la rechizitoriul înaintat lui Dubalari Andrei, apărarea a susținut că acesta a fost întocmit cu grave încălcări a prevederilor art. 296-297 Cod de procedură penală, deoarece raportul juridic stabilit între inculpat și partea vătămată poartă răspundere juridică contractuală și nu penală, cum a apreciat acuzatorul de stat.

7. Prin decizia Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 mai 2015, a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Bodrug Alexandru în numele inculpatului Dubalari Andrei, cu menținerea deciziei.

7.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs ordinar a constatat că, instanța de apel, în corespundere cu prevederile art.410 alin.(1), 414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8), 419 Cod de procedură penală, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, veridicității și coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Dubalari Andrei în săvârșirea infracțiunii imputate, motivându-și decizia în conformitate cu exigențele stipulate exhaustiv în art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, care cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la admiterea apelului declarat de procuror.

La fel, instanța de recurs a reținut că, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, iar instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de către partea acuzării și partea apărării și avocați în apeluri, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată, la caz, de respingere a apelurilor avocaților în numele inculpaților și de admitere a apelului declarat de procuror, pronunțând o nouă soluție.

Deși inculpatul pe întreg procesul penal a avut o poziție unică de nerecunoaștere a vinei în cele incriminate, instanța de apel întemeiat a conchis că aceasta nu generează achitarea acestuia, precum s-a solicitat în cererile de apel și recurs, deoarece în cursul judecării cauzei în apel au fost prezentate probe care înlătură orice dubiu judiciar și dovedesc cu certitudine vinovăția lui în cele imputate. Versiunea inculpatului este combătută prin probe pertinente, concludente, utile și veridice.

Referitor la pretinsa încălcare invocată de avocatul Bodrug Alexandru, precum că rechizitoriul a fost întocmit cu grave încălcări contrar prevederilor art. 296-297 Cod de procedură penală, deoarece între părți s-a stabilit un raport juridic contractual, iar Dubalari Andrei trebuia să poarte răspundere juridică contractuală și nu penală, instanța de recurs a menționat că, în urma cercetării judecătoreștii, de către instanța de apel corect s-a semnalat că nu s-a constatat raporturi de natură juridică civilă, odată ce împrejurările stabilite sunt în coroborare cu acțiunile inculpatului Dubalari și duc la concluzia că la momentul intrării în posesia automobilelor avea drept scop de însușire a bunurilor altei persoane și nu avea de gând să îndeplinească angajamentul asumat prin contractele încheiate.

Totodată, automobilele însușite nu au fost restituite proprietarilor, fapt ce confirmă prezența raporturilor de natură juridică penală dintre inculpați și partea vătămată.

Tot aici, instanță de recurs ordinar s-a expus întru menținerea soluției instanței de apel, prin care a casat sentința, ca fiind nefondată și neîntemeiată, pe motiv că nu există circumstanțe care ar exclude tragerea inculpaților la răspundere penală, deoarece acțiunile organului de urmărire penală sunt legale și ordonanțele prin care au fost recunoscuți în calitate de învinuiți corespund prevederilor art. art. 281, 282 Cod de procedură penală, iar rechizitoriul este întocmit în conformitate cu art. 296 Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, instanță a menționat că, potrivit procesului-verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală în privință lui Dubalari Andrei, avocatul Mancevschi Oleg a indicat că, la urmărirea penală nu a fost dovedit faptul participării învinuitului Dubalari Andrei la săvârșirea faptelor incriminate și dânsul, urma a fi scos de sub urmărirea penală, însă prin ordonanța procurorului din 31.05.2012, cererea avocatului a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată

8. Decizia instanței de recurs ordinar a fost atacată cu recurs în anulare de către avocatul *Bodrug Alexandru* în numele condamnatul Dubalari Andrei, prin care a solicitat casarea hotărârilor judecătoreștii emise în respectiva cauză, cu adoptarea unei hotărâri de achitare a lui Dubalari Andrei de sub învinuirea înaintată, deoarece în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele infracțiunii. În motivarea solicitării, avocatul condamnatului a expus motive celor din recursul ordinar, totodată considerând că a fost încălcat art. 6 CEDO.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 31 martie 2016, a fost dispusă inadmisibilitatea recursului în anulare declarat, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și conținut, prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs în anulare a constatat că, recurentul nu a invocat circumstanțe concrete, considerate a fi relevante pentru dispunerea rejudecării cauzei și nu a motivat în ce constă viciul fundamental admis de instanțele ierarhic inferioare la judecarea cauzei în privință condamnatului, cu indicarea normelor legale care prevăd drepturile și libertățile pretinse a fi esențial încălcate, denumirea acestor drepturi și libertăți, esența încălcărilor respective raportată la normele procesual penale și la alte legi naționale, conveniți și tratate internaționale, modul și măsura în care încălcările presupuse ar fi afectat hotărârea atacată, omițând-se argumentarea ilegalității hotărârii contestate în acest sens.

10. La 17 iulie 2020, Adjunctul Procurorului General, *Roșioru Mircea*, a depus recurs în anulare, solicitând casarea deciziilor Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 31 martie 2016 și 05 mai 2015, Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2014, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului în anulare, autorul a invocat că condamnarea lui Dubalari Andrei în instanța de apel s-a produs cu încălcarea art.6 din CEDO. Această eroare nu a fost înlăturată nici de către instanța de recurs, nici de către instanța de recurs în anulare.

Astfel, luând în considerație că erorile de drept (adoptarea unei decizii de condamnare, după pronunțarea unei sentințe de încetare, fără audierea pe viu a martorilor și celorlalte părți pe caz) au fost admise la etapa examinării cauzei în ordine de apel, iar repararea acestora nu este posibilă în instanța de recurs, se impune examinarea repetată a cauzei în ordine de apel, în alt complet de judecată, cu casarea deciziilor Curții de Apel Chișinău din 17.11.2014, a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05.05.2015 și a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 31.03.2016, adoptate în privința lui Dubalari Andrei.

11. Prin decizia Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție din 22 septembrie 2020, s-a respins ca inadmisibil, recursul în anulare declarat de către procuror, cu menținerea hotărârilor atacate.

În argumentarea soluției adoptate, instanța de recurs în anulare a statuat că procurorul, nu a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel de condamnare a lui Dubalari Andrei în baza art.42 alin. (2), 45, 190 alin.(5) Cod penal.

Mai mult ca atât, din conținutul recursului în anulare, se atestă că procurorul nu și-a argumentat poziția privind dreptul său de a invoca un viciu fundamental în cadrul procedurilor precedente, în numele condamnatului Dubalari Andrei, reieșind din dispozițiile art.452 alin.(1) Cod de procedură penală și fără epuizarea căilor ordinare de atac.

Prin urmare, instanța de recurs în anularea a constatat că în acțiunile de declarare a recursului în anulare de către Adjunctul Procurorului General, *Roșioru Mircea*, lipsește condiția obligatorie prevăzută de art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, „după epuizarea căilor ordinare de atac”., motiv pentru care recursul declarat a fost respins ca inadmisibil.

12. La 04 februarie 2022, avocatul *Bodrug Alexandru* în numele condamnatului Dubalari Andrei a depus cerere de revizuire a procesului penal, solicitând casarea sentinței Judecătoriei Buiucani din 27 martie 2014, a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2014 a deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 mai 2015, deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 31 martie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 05 noiembrie 2020, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Dubalari Andrei să fie achitat.

În argumentarea cererii de revizuire apărarea menționează, că prin hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 14 decembrie 2021, în cauza Dubalari vs. R. Moldova s-a constatat încălcarea articolului 6§1 din Convenție.

Evidențiază apărarea, că în § 13-15 din hotărârea nominalizată, Curtea Europeană a constatat următoarele: „...procedurile penale în fața Curții de Apel nu fuseseră echitabile în sensul Articolului 6 § 1 din Convenție, deoarece el nu a

putut fi prezent și nu a putut adresa întrebări martorilor, și pentru că instanța nu audiase martorii în persoană, ci doar citise declarațiile lor depuse în fața instanței de fond.,

De asemenea, Curtea a notat „*că Procuratura Generală a împărtășit aceeași opinie, încercând să obțină anularea sentinței de condamnare a reclamantului din aceste motive (a se vedea paragraful 7 supra).*

Prin urmare, Curtea a ajuns la concluzia, că „*aspectele care trebuiau stabilite de către Curtea de Apel în momentul condamnării reclamantului – și, astfel, al casării sentinței instanței de fond privind achitarea sa – nu puteau fi examinate în conformitate cu garanțiile unui proces echitabil fără o evaluare directă a probelor prezentate de către martori și fără oferirea posibilității reclamantului de a se apăra personal.*

În baza constatărilor menționate, Curtea Europeană a ajuns la concluzia că, *a existat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție.*

13. Judecând cererea de revizuire în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de Colegiul penal concluzionează că aceasta urmează a fi admisă din următoarele considerente.

Potrivit art.464¹ alin.(1) Cod de procedură penală, *hotărârile irevocabile pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale ale omului pot fi supuse revizuirii dacă cel puțin una dintre consecințele grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta continuă să se producă și nu poate fi remediată decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.*

Conform art.464¹ alin.(11) pct.1), 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, *dacă constată că cererea de revizuire este întemeiată, instanța desființează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația persoanei vizate sau dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Potrivit art.7 alin.(8) Cod de procedură penală, *hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată.*

În sensul vizat se atestă că, prin hotărârea CtEDO din 14 decembrie 2021, în cauza *Dubalari vs. R. Moldova* s-a constatat încălcarea articolului 6§1 din Convenție în privința reclamantului.

Având în vedere cele menționate, Colegiul constată că prezenta cerere de revizuire este formulată în interesele unei persoane, cu privire la care Curtea Europeană s-a pronunțat, existând o hotărâre, prin care aceasta a constatat o violare a unui articol consacrat de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Potrivit constatărilor Înaltei Curți pe marginea procedurilor judiciare desfășurate în Republica Moldova s-a constatat, că prima instanță a încetat procesul penal împotriva reclamantului Dubalari Andrei, din lipsă de probe suficiente care ar susține învinuirea din rechizitoriu și a stabilit vinovăția lui R. (*Nasaev Ruslan*) admitând acțiunea civilă împotriva reclamantului și a lui R. (*Nasaev Ruslan*).

Ulterior, instanța de apel prin decizia sa din 17 noiembrie 2014, a casat hotărârea instanței inferioare și a constatat vinovăția lui Dubalari Andrei în acuzațiile aduse și l-a condamnat la 10 ani de închisoare, fără a interoga

martorii și a audia reclamantul personal, dând citire declarațiilor acestora depuse la faza urmăririi penale.

Dubalari Andrei a depus recurs împotriva deciziei respective, care a fost respins de către Curtea Supremă de Justiție la 5 mai 2015.

După comunicarea prezentei cereri Guvernului, Agentul guvernamental a solicitat Procuraturii Generale să depună un recurs în anulare împotriva deciziilor Curții de Apel și Curții Supreme de Justiție, în scopul remedierii eventualelor încălcări ale drepturilor reclamantului garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție.

De asemenea, Curtea a constatat că, la 13 iulie 2020, Procuratura Generală a depus un recurs în anulare împotriva hotărârilor menționate, solicitând casarea acestora și rejudecarea cauzei, menționând că condamnarea lui Dubalari Andrei de către Curtea de Apel, după o sentință de încetare a procesului nu putea avea loc în cadrul unui proces echitabil, în lipsa unei audieri complete cu participarea acestuia, reclamantul nu a avut șansa de a se prezenta în fața Curții de Apel. Mai mult ca atât, Curtea de Apel nu a audiat victima, pe ceilalți coinculpați și martori, ci doar a dat citire declarațiilor acestora, în modul înregistrat în dosar.

La 22 septembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a respins recursul în anulare menționat supra, constatând că Procuratura Generală nu putea declara acest recurs, deoarece acuzarea nu contestase cu recurs ordinar decizia Curții de Apel din 17 noiembrie 2014.

La judecarea pretențiilor lui Dubalari Andrei către instanțele naționale de judecată, CtEDO a remarcat, că principiile generale privind caracterul echitabil al procedurilor penale la faza de apel după achitarea reclamantului de către instanța de fond au fost rezumate în cauzele Dan v. Moldova, nr. 8999/07. §30, 05 iulie 2011; Covalenco v. Republica Moldova, nr. 72164/14, §19-24, 16 iunie 2020 și Dan v Republica Moldova(nr. 2), nr. 57575/14, §47-56, 10 noiembrie 2020.

De asemenea, CtEDO a notat că Guvernul nu a contestat afirmația reclamantului, potrivit căreia procedurile penale în fața Curții de Apel nu fuseseră echitabile în sensul Articolului 6§1 din Convenție, deoarece el nu a putut fi prezent și nu a putut adresa întrebări martorilor, și pentru că instanța nu audiase martorii în persoană, ci doar citise declarațiile lor depuse în fața instanței de fond

În continuare, CtEDO a mai notat că, Procuratura Generală a împărtășit aceeași opinie, încercând să obțină anularea sentinței de condamnare a reclamantului.

Ținând cont de circumstanțele cauzei și de materialele din dosar, CtEDO a considerat că aspectele care trebuiau stabilite de către Curtea de Apel în momentul condamnării reclamantului – și astfel, al casării sentinței instanței de fond privind achitarea sa – nu puteau fi examinate în conformitate cu garanțiile unui proces echitabil fără o evaluare directă a probelor prezentate de către martori și fără oferirea posibilității reclamantului de a se apăra personal.

Prin urmare, CtEDO a ajuns la concluzia că reclamantul nu a avut parte de un proces echitabil și a avut loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție.

Având în vedere că condamnarea lui Dubalari Andrei în baza art.42 alin.(2), 45, 190 alin.(5) Cod penal, a avut loc cu încălcarea articolului 6 § 1 din Convenție, iar consecințele grave a încălcării nominalizate continuă să se producă, dat fiind faptul că decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție

din 05 noiembrie 2020, decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 31 martie 2016, decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 mai 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2014, sunt afectate de erori de drept care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, în speță se impune soluția admiterii cererii de revizuire, desființării hotărârilor menționate și dispunerii rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să înlăture erorile de drept menționate, să țină cont de circumstanțele expuse, să judece cauza în strictă conformitate cu legea și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

14. În conformitate cu prevederile art. art. 464¹ alin. (11) pct. 1), 435 alin. (1) pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Se admite cererea de revizuire declarată de către avocatul *Bodrug Alexandru* cu revizuentul *Dubalari Andrei*.

Se desființează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2014 și decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 mai 2015 și se desființează total decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 31 martie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 05 noiembrie 2020, și se dispune rejudecarea cauzei penale în privința lui **Dubalari Andrei xxxxx** de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată la 02 iunie 2022.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor